Մարդուամի Եփքեար օրական 300 նիւսխէ վերիլիպ, վանէվի գը յամեթի. Իսթանպոլ իւրն կէչեր ադամ 250, վեռլիթը պալըզը 125 ղրշ. վէ բարալը, ը կէյին բօսթափոչարատախի իչինտե օլարագ, սենէվի գը յամեթի սաղ ադամ 250, վէ ալթը պալըզը տախի 125 ղրշ. օլանագ տըր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարանա սաթըլանագ տըր։

Մանկական Եփեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ ՝ ՀՏԱՂ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ ՀԵ 1869 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 20 ՃԻՄԱ ԻՐԹԼՈՒ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2 ՆԻՒՄԷՐՈ 1034

խրինճի տէֆտարը, վէ խրչինճիւ վէ սայէր տէֆտարը սա 1էր ղրշ. ալընանագ տըր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ. Պէյ-օղլունտա Տօզրու-Եօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թապաղանէսինտէ, կարապագ Ը. փանսսան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՑԷ

Մանր-Ռեյ - Բրէյզոֆ.

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՎԷ ԽՐՏԻՎԻ ՄԸՍԸՐ

Բրէյ 30 Սեպտեմբեր

Ռէսմի տայրէյերտէ դավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Պապը Ալի իլէ Մըսըր միւանէսինտէ զուհուր իտէն մուարազա սայքի թէվէյիւիզիր օլմուշ տուր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բրէյ 29 Սեպտեմբեր.

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի, բրէնս որ կալը դապուլ իթտի։

Հիւքիւմէթ թարաֆկէրի օլան դազէթալար, Պատ մէսէլէսինտէն տօլայը Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Պէրլինէ վէ Գաբլըսբիւեէ պիր նօթա իրսալ գըլընմըշ օլտուղունու եարանա չըգարմագտա տըրլար։

ՍՈՒԷՅԻՇ ԳԱՆԱԼԸ

Իսկենդերէյէ 30 Սեպտեմբեր

Օրթա կէօլլէրտէ պիր վաբոր կէչէպլէնէք գատար սուլար եի քսէլմիշ տիր։

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ

Պոմբէյ 30 Սեպտեմբեր

Պուիսրա էմիրինին իսթանա չըղան օղլու, քի չիմտի դապուլտա պուլունմադտա տըր։ Հինտիսթանա կիմիմէքտէ տիր։

ՉԻՆ

Բոսֆոր ը կալ 26 Սեպտեմբեր

Չինտէն ալընան խապէրլէրտէն անլաշընըրը Նէզարէն, Իտիմպուրկ տուգասընը պապուլ իթմէք իչին Հանկ Քանկտա պիւյիւք հազըրլըգլար իճրա օլունմադտա տըր։ Միւշարիւէյհ հազրէթլէրի հէնուզ ժօղօմանեաեա վասլ օլմամըշ տըր։ Մ. Ռիւվէլ Հանկ Գանկուն գավանին մէճլիսինէ ազա նասպ օլունտու։

Ամսթրիա էլչիսի, Բէքինտէ մահէլլի հիւքիւմէթլէր իլէ օլան մուխապէրաթընտա կիւճլիւքլր բէյտա օլմադտա օլտուղունտան շիքեայէթ իթմէքտէ տիր։

Չինլիէրտէն պազը նուֆուզլու զաթլար, պիւթիւն Եվրոպա հիւքիւմէթլէրի նէզտինտէ Չին էլչիսի պուլունան Մ. Պիւրլինկամա պունտան պէօյլէ մաաշ վերմէմէսինէ չալըշմադտա տըրլար։

ՏԱԹԻԼԻՑԷ

Նաֆիա նէզարէթի միւսթէշարլըը, մէճլիսի մէապիր բիեասէթի ինղիմամը, վէ բիւթպէյի էվվէլի սընըքը էվվէլի իլէ Եուրայի տէվլէթ ազասընտան Ամլի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Ամյոն վիլայէթի մէրքէզ միւթէսարրըֆլըը, Պէնղազի միւթէսարրըֆը սապրգ Թէվֆիգ էֆէնտիյէ,

Պաղտատ վիլայէթի մէքթուպճուլուղու, բիւթպէյի սանիյէ սընըքը էվվէլի միւթէմայիզի իլէ, Կիրիտ ճէզիրէսի մէքթուպի մուավինի սապրգ Սատիպ էֆէնտիյէ,

Թարապլուսը ղարպ վիլայէթի մէքթուպճուլուղու, մէքթուպչի տասիսիյէ միւմէյյիզան խիւլաֆասընտան, Ամհմէտ Զէքի պէյ,

Պաղտատա վիլայէթի տախիլինտէ քեային Միւնթէֆիգ սանճաղը միւթէսարրըֆլըը, գայմագամը պուլունան Նասրը բաշտա թէվֆիհ պույրուլմուշտուր։

Գոնդ Ն. Գամենսս քէնտի ֆամիլեասը իլէ փարիսէ կիտիպ օրատա իգամէթ իթմէք իչին Սթանպուլու պուգամէթ իթրք իտէճէք իտի իսկատ։ Ֆրանսա իմբրաթօրիչասը հազրէթլէրինէ սարաֆ նասպ օլունմուշ օլմասընա տայէր ալտըզը պիր թէկէրրաֆ իւզէրինէ, եօլճուլուղունու թէէխիր իթմիշ տիր։

— Գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Իթալիա հիւքիւմէթի, Իթալիա սէֆիրի Գոնթ Պարապօյանի, սէֆարէթխանէսինի, մուվազգաթ սուրէթտէ Պէյօղլուտա վագը Էյիմէքճի պաշընընն խանէսինէ նազլ իտէճէք տիր։

— Իսկենտերիյէտէ Պանգ Օսմանի շիւպէսինտէն պէշ պին լիրա պրգաթ օլունմուշ օլտուղունտան, Իրրսըզլարը-նը զահիրէ իրրաճ իտէպիլէնլէրէ Պանգ թարաֆընտան պէշ եիւզ լիրա վատ օլունտուղու պազը զազէթալար հավատիսինտէն տիր։

— Լա Թիւրքիտէ օգունտուկունա կէօրէ, Մէլքոն խան հազրէթլէրի բէյտէրի Միրզա Եազուպ խան հազրէթլէրի, Իրան վէ Ամֆղանիսթան, վէ Ասիայի վասաթի ահվալինէ տայիր պիր քիթապ թէէլիֆ իտէրէք, եազընտա թապ ու նէշր իյլէյէճէք տիր։

—Ամֆիոն Գարահիսարը ճանիպինտէն Սեպտ. 12 թարիխի իլէ թարաֆըմզա չու վէճհ իլէ եազըլմըշ տըր։

Մահը հալին 5ի թարիխի իլէ իշար օլունտուղու իւզրէ, Քիւթահեա օլունտա հայլը եօճուլարա խասարաթ իտէն հայտուտլար իւզրինէ, Հիւքիւմէթի սէնիյէ թարաֆընտան զապթիյէ չըգարըլըըգընը պիլտիրմիշ իտիք։

Մէհմուտիա նէզարէն, մահէլլի մէզքիւր Քիւթահեայի եազըն օլտուղունտան կիւն էվվէլ մալիմաթ ալմըշ օլուպ, Քիւթահեատէն չըգարըլան զապթիյէլէր Պավուրտու տաղը նամ մահալլատէ մէղքիւր հայտուտլար իլէ չաթըշըպ, հայտուտլարըն իքիսինի էօլտիւրմիւշլէր, վէ տէօրթ նէֆէրի ֆիրար իտիպ տիկէր պիր նէֆէրի տախի մէճբուհ օլտուղու հալտէ, զապթ իթտիքլէրի էմվալին էքսէրիսիյլէ պէրապէր, Քիւթահեայէ կէթիրիլմիշ տէյու շույու պուլմուշ տուր։

— Ֆէվայիտի Օսմանիյէ հիսապընա օլարագ Թրիէսթէտէ ինշա օլունան Իզմիր նամ վարօր եազընտա Տէրսաատէթ վասլ օլաճագ տըր։

— Նէհպօլուլու գարընտն պիրիսի ճանավար պիր էվլատ տօղուրմուշ տուր։ Շէօյլէ քի մէրգումչօճուղուն պաշը փարալաեընը գուշ պաշընա պէնզէր, կէօզլէրինին ուղունլուղու տէօրթ սանթիմէթրօ վէ աղըր էօրտէք պուրնու չէքլինտէ օլուպ, գուլագլարը ումուպլարընա եափըմըշ վէ սաչլարը տախի օնուլուգա քէմիյի իւզէրինտէ պուլունմադտա վէ չօճուղուն պէլինտէն հօգարընը սիմթիեահ օլուպ, եալընըզ պաճագլարը պէհազ իմիշ։

— Զարլմպիհ կիւնիւ ախշամընը, Իսկիւտարտա, Իճատիէ նամ մահէլլատէ, մանավ հաճի Գարրիէլ նամ տէլիղանը, ադաճան ճէվիզ թօբլամադտա իքէն, աստքիր չավուշընտան պիրիսինէն, սէրհօշ օլտուղու հալտէ, օրատա պուլունան մահէլլէ չօճուգլարընա սարդընթըրգ իթմէք իսթէտիկէն կէօրէրէք միտախէլ իթմէք իսթէտիկինտէն, մէրգում չավուշ պէլինտէն պիր դամա չէքէրէք պէչարէյի վուրմուշ վէ հէլաք իյլէմիշ տիր։

Պու ճինայէթի Թէոսուն բաշտա հազրէթլէրի իշիթտիկի ամտէ, սէքիզ օն նէֆէր զապթիյէ իլէ եէթիշմիշ, վէ մէրգում սահիպ ճինայէթի տէրտսիզ իյլէմիշ տիր։ Մէհմուտտա կէօրէ, մէրգում եէվմի մէզպուրտա պիր Եէհուտի սօյմուշ իմիշ։

—Թօբխանէյի ամիրի դավասընընտան Էօմէր աղանին օն եաշընտա օլան մախտումու Սիւլէյման, տիկէր ընֆիգլերի իլէ, իշպու բէնճէմպիհ կիւնիւ Թօբխանէտէ թալիմխանէ մէյտանընտա օյնամադտա իքէն, օլ էնտատ ամէլէլէր աէնիդանէ դարաեա սալ չըգարմագտա օլտուգլարընտան, հէր նասընլ իսէ սէրէնլէրտէն պիրիսի եուվարլամըշ, վէ մէրգում չօճուգ ալթընտա գալարագ վէֆատ իթմիշ տիր։

— Եէնի-քէօյ սաքինլէրինտէն Պուլկար սէյիս Եօրկէ նամ քիմէսնէ պիր միւտուէթտէն պէրու, զէվճէսինէն պաղը ույղունտուգ հալէրտէ պուլունտուղունու ֆարգընա վարարագ, չէնտ տէֆա քէնտիսինէ նասիհաթ իթմիշ իսէտէ, մէրգումէ տիյնէմէտիքտէն պաշգա, իշպու բաղար կիւնիւ, քէնտի խանէսինտէ մէրգումէնին այնի հալտէ պուլունմասընը ֆէհմ էյլէտիկինտէն, «տիւնեատա պէօյլէ եաշամագտան» իսէ, էօմրէք տահա էյի տիր։ տէյերէք օրատա պուլունան պիր պըչաղը ալըպ քէնտույէ գատտ իթմէք իֆքեարը իլէ, իքի իչ տէֆա պօղազընա սիւրմիշիսէտէ, պըչաք քէօր օլտուղունտան, իրրթալաղը վէ տամարլարը ղիեատէճէ քէսմէյէրէք միւրատընա վասլ օլմադսըզընն եէթիշիպ տէրտէսթ օլունմուշ, վէ օրանընն գայմագամ ըզընտան Պէյ օղլու միւթէսարրըֆլըզընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Փարիզին Նօթը Տամ նամ մէշհուր քիլիսէսի վայիզի, միւհթէրիմ Հիասէնթ բահիպին, Բօմա էֆքեարընա գարշը եազտըզը պիր մէքթուպտան թէրճէմէսինի բազար իրթէսի տէրճ իտէճէյիզ։

—Գարակիւմրիւք Թաղական խորհուրդու պիր մէքթուպտա, հէր նէ զատար տիզ իրմիշ իսէ տէ, եէրիմիզ միւսատ իթմէտիկինտէն, բազար իրթէսինէ գալմըշ տըր։ քէզալիք սայիր պիր գաշ կէճիքմիշ օլան մէքթուպլար։

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՎԷ ԽՐՏԻՎԻ ՄԸՍԸՐ

Խրտիվ հազրէթլէրի, Պապը-ալինէն իքինճի թահրիրտընա հէնուզ պիր ճէվապ վերմէմիշ տիր։ իշ պու սիւքիւթին, մէյտանտա օլան իքի միհիմմ թէքլիֆլէրի բէտտա իթմէքլիք մուգատտէմէսի օլտուղունու, հիչ պիր վէճհիլէ մէմուլ իտէմէյիզ։ չիւնքի, անընն նէթիճէսի, գալէմ իլէ անլատըլմագ իսթէնէն չէյին, պիր գաշ զրթա զրրէը դարագլար գօմանտանը վասէթտաը իլէ, ասլա ֆիքրտէն չըգմաեաճագ սուրէթտէ անլատըլմասը օլաճագընտա շիւբհէ ճայիզ տէյիլ տիր։ Խրտիվ հազրէթլէրի պունտան ադամ Լունան սուլարընտա Հօպարթ փաշա հազրէթլէրինէ իհալէ իտիլմիշ օլան մէմուրյէթի ունութմուշ օլամագ։ իմտի մահիր պիր գալէմ նէզաքէթի իլէ օլան թէքլիֆլէրի, սէրթ վէ խարապ իտիճի տէմիրլէր մորիֆէթի իլէ գապուլ իթմէյէ բաղի օլմագ, վէ նիհայէթինտէ չան ու չէրէֆ իլէ պէրապէր քէնտինէ հայիզ օլտուղու բիւթպէ վէ մէվզբեր տախի քեամիլէն մուխաթարաեա զօյմագ տէրէճէսինտէ պիր քիսմաթալըզ զուհուրինի, Խրտիվ հազրէթլէրի թարաֆընտան մէմուլ իթմէմէլէյիզ։

Հէլէ էճնէպի միւտաիէլէսինին, չիմտի, Մըսըր աեարընտա օլան հիւքիւմէթլէր հազգընտա նէ տէրէճէլէրտէ մուխաթարալը պիր իւմիտ քէօշէսի օլմասը, Եունան վագտասընտա բէք ալա անլաշըլմըշ օլտուղունտան, օ եիւզտէն տախի Խրտիվ հազրէթլէրի պիւսպիւթիւն գաթի իւմիտ օլա, վէ կէչմիշ խէթալարը իւզէրինէ, ասլա աֆվ օլունմազ պիր խէթա տահա արթըրմասա, կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք սէլֆլէրի հազգընտա բէք պէօյիւք պիր ադըլըլըք իթմիշ օլուր։

Շիմտի, Խրտիվ հազրէթլէրինէ վէ սելֆլէրինին գատէրի, էօյլէ պիր էլտէ տիր քի, Թիւրքիանընն արթըք եարը պուչուգ իճրաաթը բօլիթիգաեը քեամիլէն թէրք իթմիշ օլմասընա տայիր, տահա եազընն վագրթտա, ղիքրի էպէտի գըլընմագլըղա շայէսթէ սուրէթտէ պիր էսէր պրրագմըշ տըր։

Խիւլասայի քէլամ, Կիրիտտէ տօղան մէրտլիք, Մըսըրտա էօլմէյէճէք տիր։ պու տուր իւմիտ գավիմիզ։ վէ Ֆրանսա, վէ Ինկիլթէրրա, վէ Ամթրօ-Մաճար տէվլէթլէրի թէվասսուլթու հէր նէ եօլտա տախի օլա, պու իւմիտիմիզի պօշա չըգարամեաճագ տըր տէյպիլէրիզ։ չիւնքի, Ռուսհ-Պուզտան պէյինին «գրալ» օլմաեա, վէ պէյքի Սըրպ վէ Գարատաղ պէյլէրինին տէ պիր կիւն պիրէր իմբէրաթօր օլմաեա իւմիտլէրի վարիսէ, հէմ անլէր մէզքիւր վահի իւմիտլէրի իչին ալիհն, վագրթ, վէ վարիտաթ սաբի իթմէքլիքտէն, վէ հէմտէ տէվլէթ, ճիսմի բիրէ, ֆազաթ աղբրլըղը տէվ աղբրլըղընտա օլան պու թարզ դայէլէրին, պաշգա տէֆալար տախի վուգու պուլմա-

լարբնտան գուրթուլմուշ օլաճագ տրը։

Խբաշվ հաղրէթլէրի, Տվլէթի ալիեէ իշին պու տերէճէ էմիեէթլի պիր թէտպիրին իճրասրնտան գուրթուլամաճաղրնը պիլտի էր հատէ, պաղը գալան իքի միհէմմ թէքլիֆլէրին գապուլի պապրնտա, նէ՞ սէպէպ մէպնէ սիքլէթ նէթմէքատ տիր։

Պաղրլարրն գավլինճէ, պու սիքիթ իքի մանէաեա համշ օլունմագտա տրը. պիրինճիսի, վագրթ կէշմէքլէ Էվրոբա տէվլէթլէրինին թէվասսութ իթմէլէրի, վէ մէզքիւր թէքլիֆլէր թէրք իտիմէզսէրը պիլէ, հիշ տէյիլ իսէ խաֆիֆլէնէճէյի հագգընտա Խբտիվ հաղրէթլէրինին իւմիտի տիր։

Վէ իքինճիսի տախի, Ֆրանսա իմբէրաթօրչասրնը Զաթը հաղրէթի շահանէլէրինի գանտրբարագ, մէսէլէնին պիր ուճու օրթասը պուլունաճաղը էմէլի տիր։

Պիզէ դալա, պիզտէ տէրիզ քի, Խբտիվ հաղրէթլէրինին սիքիթի մէզքիւր միւլահազալարա մէպնի օլմալը տրը. ֆագաթ, պագալըմ Պապի–ալի քէնտի հուզուզու սարիհասրնը, չօղ տէֆա գարար ու ղիեանրմրղը մուճիպ օլան էճնէպիլը տօսթլուղու խաթրը իշին ֆէտա իտէճէ՞ք մի տիր։

Էվվէթ, Խբտիվ հաղրէթլէրի, Պապը–Ալինին եէտի թէքլիֆլէրինտէն պէշնի գապուլ իթտի. հալ պու քի, կ'ըտէ գալան տիկ'ը իքի թէքլիֆլէրին օնտա պիր գըսմը աղրըլըղը. մէզքիւր պէշ թէքլիֆլէրին աղրըլըղրնը իքի գաթը մէսապէսինտէ տիր տէնսէ ճայիզ տիր։

Շէօհրէթշուար պիր միւէլլիֆին սէօյլէտիկ կիպի, Խբտիվ հաղրէթլէրի, պու կիւն օրտուսունու թէնղիլ իթմէքլիկի գապուլ իտէր, չինքի հինի հաճէթտէ օնու իսթէտիյի գատար պիւյիւթէպիլիր։

Զըրհլը գաբաքլարը վէ գուլրուգտան տօլար թիւֆէնքլէրի, Տէվլէթէ թէրք իտէր, չինքի իսթէտիյի անտէ եէնիլէրինի թէտարիգ իտէպիլիր։

Վէլ հասը, պու թարղտա օլան թէքլիֆլէրին քեաֆֆէսինի տախի պիլա թէրէտտիւտ գապուլ իտէր. ֆագաթ, էկէր մագսատ, Խբտիվ հաղրէթլէրինի, իլէրուտէ հէր նէվի նիեէթի ֆասիտէ իճրասրնտան ֆարիզ գըլմագ, վէ օլ խուսուստա քէնտինէ ասլա իւմիտ իտէճէք պիր քէօշէ պըրագմամագ իսէ, Մըսրը իւլքէսինին «տախիլի» իտարէսինէ, էլզէմ օլաճաղրնտան զիեատէ վէրկի թօբլամասը, վէ խարիճտէն պիլա բուխասաթ «խաթիգրազ» իթմէսի, գավիէն մէն իտիմէլի տիր. չինքի, հէր շէյ ԱԳՃԷ իլէ օլուր, վէ Խբտրվին էլինտէ իքթիզա օլանտան զիեատէ ագճէ պըրագմագ, միւշարիէյհ հաղրէթլէրինէ «խաթէտիյինի իճրա իթմէյէ մէզունսուն» տիմէքլէ պէրապէր տիր։

Խբտիվ հաղրէթլէրինին էլինտէն մուխաթարա սիլահրնը ալմագ, մալիեէսինէ նէզարէթ իթմէքլիքատէն պաշգա պիր շէյ ելէ օլամագ. իշթէ անճագ պագը գալան իքի թէքլիֆլէրին իճրասը իլէ Խբտիվին սիլահը էլինտէնալրնը, բիւթպէսի վէ մէվզրսը նէ մանէտտա վէ նէ էհէմմիեէթտէ տախի օլա, միւշարիէյհ հաղրէթլէրի ֆիիլէն վէ բօլթագաճա, միլէլի էճնէպիեէ նէզարինտէ Պրուսա վէ Լտիրնէ վիլայէթլէրի վալիլէրինտէն զիեատէ պիր շէյ օլամագ։

Խբտիվ հաղրէթլէրինին վէ էմալէրինին քեաֆֆէյի խէեալաթլարը, պիր վուրուշլա մահվ օլապիլիր. վէ պու վուրուշու իճրա իտէճէք էլ տէ զաթէն էօգարը գալդմըշ տրը. էկէր պու էլ վուրմագսըզըն աշագը ալընաճագ օլուր իսէ, էկրէք Մըսրը վէ էմալէրի օլան մահալլէրտէ, վէ կէրէք Էվրոբատա պիւթիւն էհալի իւզէրինտէ, պիղիմ իթիգատըմըզճա, էօյլէ պիր թէէսսիր հուսուլէ կէլէճէք տիր քի, Կիրիտ մատտէսինտէն հասրլ օլան նէթիճէյի խայրիէնին էսէրի, մէզքիւր թէէսսիր մուվաճէհէսինտէ մահվ օլմագ տէրէճէլէրինէ ինմիշ օլաճագ տրը։

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԷՎՐՈԲԱ ՎԷ ԱՄԷՐԻԳԱ

Միւսալէհայի ումումիէյէ գարշը, պիր զաթը մուազզամանը խաթալըղընտան զուհուրա կէլէն թէհլիքէլէր հէնուզ անճագ մահվ օլմուշ վէ ուֆուգու բօլթիգա թէքրարէն պէրրագլանմագտա իքէն, Ամէրիգա բիւզկեարլրը էօնիւնէ տիւշմիւշ օլան ուֆագ ֆագաթ գաթը պիր պուլութ, պիթթէտրիճ եաեբլըգ պիսյիւմէսի իլէ թէքրարէն ուֆուգու գաբլամաք թէհլիքէսի կէօսթէրմէքտէ տիր։

Իշթէ հալը հաղրբրն նաղիքլէյի վէ աղրբլըղընրն էն պիւյիւք պիր իսպաթը տագա։

Խբանեա հիւքիւմէթինին թա Ամէրիգա տէնիզինտէ ուֆագ պիր ատասը վար իմիշ, վէ մէզքիւր ատատա իսթիլալ բէյտա օլարագ պիր սէնէտէն պէրու տէվամ իթմէքտէ իմիշ. պունուն նէթիճէսինտէն պիւթիւն Էվրոբանրն իսթիրահաթրնա նէ՞ սէպէպլէ խալլել կէլմէլի տիր։

Ֆագաթ չիւրիւք պիր բօլթիգատան հուսուլէ կէլէն միւսալէհայը ումումիեէ պունտան սաղլամ պիր հալտէ օլապիլի՞ր մի։ Պիթթիւն տէվլէթլէր թարաֆրնտան եէքտիկէրի հագգընտա ումումի պիր էմնիեէթսիզլիք օլտուքճա, վէ սիվիլ էավապլար ալթընտա սագը ասքէրի՞ իւնիֆորմալար պուլունտուքճա. Թիմոկլէսին գըլըճը կիպի, Էվրոբանրն պաշը իւզրինէ տօղրու ասըլմըշ օլան էն պիւյիւք թէհլիքէլի մէսէլէլէր նէ իսէ, Ամէրիգանրն թա պիր ուճունտա պուլունան պիր ատա մատտէսի տախի թըպգրը օլաճագ տրը։

Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթի, չու եա պու թարզ իլէ Գուպա ճէզիրէսինտէ տէվամ իթմէքտէ օլան գավզաեա պիր նէթիճէ վէրիլմէսինի խբանեա հիւքիւմէթինէ թէքլիֆ իթթի. հիւքիւմէթի մէզքիւրէնին Մատրիտտէ պուլունան սէֆիրի տէ, Խբանեա հիւքիւմէթինին կ'ըրէք սալմագլա վէ կ'ըրէք սայիր պիր ճիհէթլէ ճէզիրէյի մէզքիւրէյի էլտէն չըգարմանա ասլա պիր նիեէթիօլմասրքտան մաատա, հաթթա Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթի թարաֆրնտան զուճուրա կէլէն հէր նէվի միւտախէլէյի ըէտտ իթմէքտէ օլտուղունու վէ Ֆրանսա վէ Ամէրո–Մաճար տէվլէթլէրինին, Խբանեանրն իշ պու բօլթիգա թարիգինի թահսին իթմէքտէ օլտուքլարրնը տախի, քէնտի հիւքիւմէթինէ պէճան իթտի։

Հալ պու քի Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթի, քէնտի թէքլիֆինէ պիրտէ թէհտիտ իլավէ էյլէմէշ իտի. եանի, Գուպա էշգրեալարրնը «ճէնքճի» թանրմագլըգ թէհտիտի, քի շիւբհէսիզ պունուն արդասրնտան կ'ելէն, Խբանեա հիւքիւմէթինին Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթինէ գարշը իլանը հարպ իթմէսինտէն պաշգա պիր շէյ օլամագ։

Խբանեա հիւքիւմէթի, քէնտինտէն չօղ պիւյիւք պիր հիւքիւմէթէ գարշը իլանը հարպ իթմէքլէյին, քէնտի հագգընտանէ տէրէճէտէ մուխաթարալը պիր թէշէպպիւս օլաուղունու պիլմէգ տէյիլ տիր. ֆագաթ էհալիսինին քիպրի օլ տէրէճէ թահրիգ օլմուշ վէ հէր թարաֆտան օլ գատար կէօնիւլլիլէր սիլահ թահրթնա կիրմէյէ գօշուշմուշլար արր քի, Խբանեա հիւքիւմէթի, իլանը հարպ իթմէքիեէ կէօթիւրէն թարիգատն քէնտի ատրմրնը կէրի ալամատը։

Շիմտի մէզքիւր թարիգատէն պիլա մուխաթարա տիշարը չըգապիլմէսի իշին պիր իւմիտի գալմըշ տրը. եանի Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթի Գուպալըլարը «ճէնքճի» թանրմազտան էվվէլ Միւճթէմէայի Ամէրիգատա գարշը գուպատա գարշը գուլլանմագ վէ պիր ան էվվէլ իշի պիթիրմէք։ Պու օլմագ պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ եալնըզ Խբանեանրն ճահա ու իգտամը իլէ պախթ սահեսինտէ օլապիլիր։

Պիզիմ անլատաճաղրմրզ, պունուն աքսիսի զուհուրի իւզրինտէ տիր քի, պու խուսուստա Թայմոզ, Իքենովիսթ, Սթէնսրրա վէ պունլար կիպի մալիումմրը քեամիլ վէ տէրին միւլահազալարը միւնտէրիճ օլան սայիր Լօնտրա գազէթալարրնրն պէեանաթլարրնը քէնտիզի բէհպիր թուլթարրը։

Խբանեա հիւքիւմէթի, Միւճթէմէայի Ամէրիգաեա սօն ճէվապրնը վէրտի. պունուն իւզրինէ էկէր Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթի քէնտի թէհտիտինի իճրայէ գօյարագ Գուպա էշգրեալարրնը «ճէնքճի» թանրեաճաղ օլուրսա, իքի հիւքիւմէթլէր պէյնինտէ պիր մուհարէպէ զուհուրա կէլմէսի գերեք տիր։

Խբանեա հիւքիւմէթի, Բէրու վէ Բէլճի հիւքիւմէթլէրինէ գարշը պունտան ապամմ իլանը հարպ իթմէք իտի. ֆագաթ պօշ մասարիֆլէրտէն պաշգա պիր նէթիճէ հասրլ օլմատը. չիմտի օնլարատան տէրէճէյի նիհաեէտէ պիւյիւք օլան Միւճթէմէայի Ամէրիգա իլէ մուհարէպէյէ թուլթուրա, պրբագալըմ մուհարէպէտէ չատուք եէնիլիպ պիր թարաֆա չէքիլմէճէյինին շիւպհէսիզ օլտուղունու, ճճէպա Գուպատան մատատա նէլէ՞ տահա իսթէմէ վէրրէք գուրթուլաճագ տրը։

Պագատա գուրատան կ'մէրէք չըգարարագ, Միւճթէմէայի Ամէրիգանրն տէնիզ թիւճճարլըղընա պիր վագրթ պիւյիւք խատարաթ վէրպիլիր, ֆագաթ պունա գարշըլրք, հիւքիւմէթի մէզքիւրի պէթթիւն զուվվէթի իլէ սիլահ տավրանարագտա, տէյիլ եալընըզ Գուպանը վէ Ամէրիգատա պուլունան սայիր Խբանեա ատատլարրնը պիր՞ը պիր՞ը զապթընա կէչիրէպիլիր, իլա ատիրալ Ֆէրրէկրթ եաբտա սայիր պիր Ամէրիգալը ամրրալ, ասրլ Խբանեա Ամէրիգալը ամրրալ, ասրլ Խբանեա Ամէրիգալը ամրրալ։ Գատիչի վէ Գօրէլօնտաեը տախի վուրուր. վէ Մաեօրքա, Մինորքա, վէ Խվիզա տախի Միւճթէմէայի Ամէրիգանրն զապթընտա կէչէրք։ Ամէնիգտէ մէզքիւր ըրբիւպլիք մուհիմմ լիմանլար սահիպի օլմուշ օլուր։

Իշին էն աղրը քէօշէսի, Ամէրիգա տօնանմասրնրն Էվրոբա սուլարրնտա կէլմէսի, պիր Էվրոբա մէմալիքի իւպէրինէ ֆիթթուհաթ իթմէսի, վէ ճիմհուրիյէթի մէզքիւրինին Ամէրիգատէ պիւյիւք լիմանլար էլի կ'չիրիպ, Էվրոբանրն էն մուհիմ տէնիզինտէ տօնանմա զուրատագ պիր մահալլէ սահիպի օլաճաղը խուսուսունտա տրը։

Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, Իթալիա, վէ սայիր Էվրոբա տէվլէթլէրի, վէ հաթթա Թիւրքիա տախի պունա միւսաատ իտէրլէր, եախօտ իտէպիլիրլէր մի. վէ Ամէրիգա հիւքիւմէթի պու միւլահազալարա մէպնի, Խբանեանրն ասրլ եիւրէյինի պըրագրպտա, աեագլարը իլէ ճէնքլէշմէքլէ իքթիֆա իթմէք իւզրէ Ամէրիգա սուլարրնտա մահպուսդա՞լրը, եախօտ գալապիլի՞ր մի։

Իշթէ Խբանեա իլէ Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթի պէյնինտէ վուգուա կէլէն պիր կիւճլիւք, քի գանղի թարաֆա տէօնսէք, նէթիճէսինտէն Էվրոբա իլէ Ամէրիգա պէյնինտէ պիւյիւք մուհարէպէ զուհուրա կէլէպիլէճէյի զօրգուսունտան գուրթուլամերզ։

Ֆագաթ Միւճթէմէայի Ամէրիգանրն ֆու խուսուստա իհթիրազլը տավրանաճաղընա տայիր սէպէպլէր տախի եօգ տէյիլ տիր։

Եէնիտէն ասքէր թօբլաերպ օրտուլար գուրմագ, տուլհ հէյեէթինտէ պուլունան տօնանմաեը եէնի պաշտան ճէնք հէյեէթինէ վազ իթմէք, վէ ճէսիմ միւհիմմաթը հարպիյէ թէտարիքինէ պագմագ, պունլար էօյլէ սէպէպլէր տիրլր քի, Միւճթէմէայի Ամէրիգա կիպի, էհալիսինին էքսէրիսի տիւէլի էճնէպիեէ իշլերինէ միւտախէլէ իթմէմէք վէ պա խուսուս Էվրոբա տէվլէթլէրինտէն պիրինի իլէ ճէնկէ թուրթուշմամագ մէպտէսինտէ պուլունան պիր մէմալիքատ մալիեէճէ բէք պիւյիւք կիւճլիւքլէր մէյտանէ չըգարրրլար, վէ մուհարէպէ իթմէք սէվտասընտա կէզէն ֆըրգանրն, մէզքիւր կիւճլիքլէրի եէնէճէք տէրէճէտէ գ ուվվէթի եօգ տուր. պունտան մաատա, հէնուզ ՀԷՆՈՒՊԻ ԼԵԱԼԷԹԼԷՐ էհալիսինին Շիմալիլրի գարշը օլան քին ու գարագ վէ տտավէթի պիսպիթիւն թէսքին օլմուշ օլմատըրնտան, մուհարէպէ բուհունուն թէքրարէն վէ նակէհան բարլամասրնտան, տախիլի բէք պիւյիւք խատարաթլար հուսուլէ կէլէպիլիր։

Պա խուսուս քի Գուպա էշգրեալարը, աղ չօղ նիզամը պիր հիւքիւմէթ թէշքիլ իթմիշ, եախօտ զիրի իտարբէրինտէ պիր էհալի պուլունմուշ օլմատրը մէյտանտա իքէն, «ճէնքճի» թանրլաճագլարրը նիզամմթը միլլիեէ եաղրշրը օլտուղու իֆրաթ սուրէթտէ չիւբհէ թահթրնտա տրը։

Վագտա պու սէպէպլէր մէյտանտա օլտուքճա, Միւճթէմէայի Ամէրիգա հիւքիւմէթինէ շիմտիեէ գատար ինքնար գապուլ իթմէզ սուրէթտէ հէր նէվի թէէսիրլէրէ գարշը տտեանրպ մուարազատան սաղրնմրշ օլտուղու կիպի, երնէ իհթիմալէնէ օլտուղու գատար այնի սուրէթտէ տէվամ իտիպ Գուպալրլարը «ճէնքճի» թանրմագլըղը կէճիքտիրմէսի մէմուլ օլունուր. ֆագաթ էկէր Խբանեա հիւքիւմէթի եա պիր ան էվվէլ պիւթիւն զուվվէթի իլէ էշգրեալարը վուրուպ միւզմէհալ իտէմէզ, եա եօգսա Միւճթէմէայի Ամէրիգանրն թէվասսութու տօսթանէսինի գապուլ իտէրէք Գուպատան էլ չէքմէեէ պագմագ իսէ, քէնտի էհալիսինին քէօր քեօրունա պիր վաթանբերվերլիք աշղընա ուեարագ, էօյլէ պիր խէթա իշլիմիշ օլաճագ տրը քի, նէթիճէսի կ'ըրէք Խբանեայա, կ'ըրէք պիւթիւն Էվրոբաեա վէ կ'ըրէք Միւճթէմէայի Ամէրիգաեա ըէք չօղա օթուրապիլիր. հէվ Խբանեանրը, մէազալլահ պիսպիթիւն խարապէեէթ եիւզ թուլթաճաղընա վէ սէնէլրճէ քէնտի պասիրէթսիզլիյի իւզրինէ աղլաեաճաղընա հիշ պիր շիւպհէ ճայիզ սաեըլմագ։

ԱՂԳԱՇԻՆ
ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
ԵՒ
ԱՆԳՐԱԼԵՒՆԱԿԱՆՔ

ՀԵՐՔՈՒՄՆ ԼԸՄՕՆՑ
ԵՒ
ԶԻՎԻԼԹԱ-ՔԱՂԹՕԼԻՔՈՒ ՕՐԱԳՐԱՑ
Ե·

ՄԱՆՉՈՒՆ 1022 ԹՎԻՆ ՆԻՍԼԻՆԳԻՆ պտէյեմ

ԶԻՎԻԼԹԱ եւ Լը Մանս ապահովելով որ իրենց Եւրոպացի ընթերցողները Հայոց պատմութեան տեղեկութիւն չունին, ու

ադիմ իւզրէ, 20 սաաթ էվվէլ, օտասընա կիտտիպտէ, Խանճեան Էֆէնտի իլէ կէօրիւշմէկ օլտուղումուզու քէնտիսինէ իֆատէ իթտիկիմիզի ա՛ր խաթըր իթտիրմէյէ չալըշըրզ, վէ Հաալի ունութմաւշ օլտուղունտան, ըէֆիգի պուլունան Գալֆաեան Էֆէնտիյի չէհալէթ իթմէսինէ խըքեաթ օլուր, վէ պու բազար իրթէսի կիւնիւ թէքրարէն օտասընա կիթտիկիմիզտէ, մէզքիւր մէքթուպու պուլմուշ վէ ալմըշըզ տըր:

Իշթէ պու հիքեայէմիզտէն աշիքեար անլաշըլըր քի, Օգուէն Էֆէնտինին Գալֆաեանը պիւյիւք եանլըշլըղը վար տըր, հէլէ ճիւմա կիւնիւ կէօրիւշմէկ օլտուղումուզու թէքրարէն ունուտարագ, հիչ ղիքըրինի կէչմէմիշ օլմասը ղարայիպ նէվ՛ինտէն պիր շէյ տիր:

Պու հիքեայէտ, վէ Օգուէն Էֆէնտինին պու պապտէ եազտըղըլարընտա, գիւեատէ թէաճճիւպ խըճէնէք չէյ շու տուր քի, մէզքիւր մէքթուպ, ճիւմա իրթէսի ախշամա գատար ղայիպտա օլուպ պուլունմամըշ իքէն, չիւնքի նասըլ քի պիլտիրտիք, օլ ախշամ կիւրիւպ, Խանճեան Էֆէնտիտէն քէնտիսի ալ խըթէմիշ տիր, թա բէնճշէմպէհ կիւնիւնտէն եանընտա խըշ տիր կիպի կէօսթէրմիշ տիր:

Վէ տահա զիեատէ թէաճճիւպ իտէճէք պիր շէյ տէ շու տուր քի, ճիւմա կիւնքի կէօրիւշմէմիզ ի, ճիւմա իրթէսի կիւնիւ քէնտիսինէ տէրխաթըր իթտիրմիշ իքէն, քէնտի պէնտինտէ, թէքրարէն խըրար իտէրէք, բէնճշէմպէհ կիւնիւ կէօրիւշտիւկիւմիւզիւ սէօյլէմիշ, վէ ճիւմա կիւնքի վագալար խէնտէյինի, սէօսիդէն աթլատը վէրմիշ տիր:

Պու մատտէ իւզէրինէ պու գատար չէյ եազմաղա պիզի մէճպուր իտէն, պաշգա պիր շէյ օլմաըղ, իլլա, պու մէլադաթլարա, եալընըզ, մէքթուպուն պիր քեօշէտէ գալմըշ օլմասը մէյտանտա իքէն, Օգուէն Էֆէնտինին պիզիմ եազտըղըմըզը, կիւյա պիր եանլըշ վար տըր կիպի կէօսթէրմէսի օլմուշ տուր:

Խահի սահիպ իմզալըրտան թէքրարէն մազըր տիլէյէրէք, իշթէ պու կիւն մէզքիւր մէքթուպու այնէն տէրճ իտէրիզ:

1869 Մեայիս 1 Սամաթիա

... խմբագիր.

Ձեր պատուական լրագրոյն ազգային անձնուիրութեան փառահանելով կը համարձակիմք խնդրել, որ մեր հետեւեալ նամակը ձեր լրագրոյն մէկ անկիւնը հրատարակել բարեհաճիք 'ի մեծ գոհունակութիւն ստորագրելոցս.

Սամաթ (թիւ 33) ընթերցողները կը յիշեն անշուշտ որ՝ յիշեալ հանդէսը իր ուղղական լպիրշ լեզուովը Սամաթիոյ վրայ ալ յարձակելով, գոհ կըլլայ գէթ աննուղղակի կերպով Աֆապեան վարժարանի եւ անոր Տեսչութեանը նկատմամբ «Թէվօլէսիօն Միւնից (1)» վերնագրով չարէէֆ մը 'ի լոյս ընծայել, եւմք գիտեր ինչ զգացմամբ մը որ ցարդ անիմանալի եղած է մեզ.

Սամիոյ նոյն լպիրշ գրութեան կարդացած այն պատուաւոր եւ գոհացուցիչ պատասխանները, զորս Սամաթիացիք աուել իրենց պարտաւորութիւնը կը ճանչնային, Մանզումէի խմբագիր Մեծ. Փանոսեան Կարապետ եւ Խօճասարեան Օգոէն Էֆէնտիներու կողմանէ խիստ արժանաւոր կերպով տրուելով, մեր նոյն մասին ունեցած պարտաւորութիւնը լրացաւ, զոր պարտք կը համարինք հրապարակաւ յայտնել.

Հուսկ ուրեմն Սամիոյ մինչեւ այսօր հրատարակած ուրիշ թերթերուն գալով, որոնք Ազգային բարոյականութեան վտանգ մը եւ Հայ գրականութեան ցաւալի դատապարտութիւն մը ըլլալէ զատ ուրիշ արժանիք մը չեն կրեր, կը փութամք իրրեւ Ազգին բարեկամութեանը նախանձախնդիր անհատներ աւելի մեծ պարտաւորութեամբ մը յիշեալ հանդէսին Մեծ. խմբագրին ու շադրութիւնը հրաւիրել իր այն բոլոր թերթերուն վրայ եւ խորհուրդ տալ իրեն որ՝ զանոնք իրեն անծանօթ մէկ քանի բարոյականու-

(1) «Թէվօլիւսիօն» բառը պէտք է «Թէվօլիւսիօն» ըլլայ ըստ ուղիղ արտասանութեան, որն որ անշուշտ տպագրական սխալ ... մը ըլլալու է ըստ նոյն խմբագրին.

թեան եւ գատողութեան տէր անձերու կարդացնելով, առանց անոնց հեղինակին ըլլալը յայտնելու, կարծեմք խնդրել եւ տեսնէ՝ թէ՝ ինչ կը պատասխանեն, կը գովե՞ն թէ՝ մէկ քանիներէ տեղի ունեցածին նման, պատուելով ստանալու կըլլեն զանոնք.

Այս միջոցը՝ որ ամէն գրիչ գործածողի համար օգտակար միջոց մ'է եթէ Սամիոյ Մեծ. խմբագիրը 'ի գործ դնել եւ ըստ այնմ վարուիլ յօժարի, հետեւապար եթէ բնութեամբ գոյգն ինչ պատկառոտ ըլլայ, նա մանաւանդ եթէ մարդկութեան եւ խմբագրութեան պարտաւորութեանց եւ պատույն ալ ինչ տեսակ բաներ ըլլալը սովրի, մենք վստահ եմք որ այն ատեն կամ խոկմն իր ներկայ ոխալ եւ ուղղելի գիծը պիտի փոխէ եթէ կարողութիւն ունի. եւ կամ եթէ ոչ՝ ամօթահար խոյս պիտի տայ գրականութեան ասպարէզէն, խելամուտ ըլլալով որ՝ երրէք օրէնքը, արդարութիւնը եւ Ազգին օգուտը (ինչպէս որ ինքը կը կարծէ հիմա) չեն ներեր եւ չեն ներեր բնաւ որ՝ անբարոյական գրիչ մը բարոյականութեան դասեր աւանդելու այն մեծ պաշտօնին ձեռնամուխ ըլլայ, եւ մարդկային կատարելութեամբ տակաւին բոլորովին անկատար օգտմելի արարած մը անոր բարեգոյն կատարելութեան փառաւոր դիրը հասարակաց պատկառելի ատենին առջեւ ըստ քմաց չարաչար գործածել յանդգնի.

Մեծ. խմբագրին արժան կը համարիմք նաեւ իմաց տալ որ՝ քաղաքակիրթ աշխարհի մէջ ամէն բան օրէնք ունի, եւ ամէն օրինազանցութիւն՝ պատիժ մը, եթէ իր նպատակը նուաստ միջոցով մը, առանց յոյժ եւ յանհատ նայելու, սոսկալու տակ վատակիլը չէ, պէտք է կրսեմք, գողոյ իր այն իւ բաքանչիւր քայլափոխին ատեն որ հասարակային դատապարտութեան մը եւ յաւիտենական անծիծ նշաւակ կալու արամադրութենէն զերծ չէ. պէտք է սարսափի իր այն իւրաքանչիւր թերթը 'ի հրապարակ հանելու ատեն որ՝ փոխանակ մասնաւոր (արպագրութեան) ասւր եւ նու իրական հոչմանը հոււ, իբրեւ արեգակ յոյս եւ կեանք ձօնելու՝ իբրեւ աւերիչ ժանտախտ մը յաջորդական հարուածներ կը տեղայ.

Փա՛ռք ուրեմն Մանզումէի, Մասիսի ժամանակի եւ իրենց նման այն ամէն ազգօգուտ եւ պատուաւոր գրիչներուն, որոնց ազգային օգտակարութիւնը, սովին պատեհ առթիւ, անդրանկի պարտաւորութիւն մը կը ճանչնայնէ մեր վրայ առաւել իրենց նկատմամբ երախտագիտութիւննիս յայտնելու հրապարակաւ քան եթէ իրենց արդարայի արժանաւորութեամբը զեւենք ատանոր գովելու.

Բայց, որպէս զի ամենք ազգօգուտ գրիչներ, Սամիոյ գրութեանցը եւ հայհոյութեանցը կարեւորութիւն տալով 'ի զուր չաշխատին, կրսեմք անոնց որ՝ Ձեր կոչումը մարդկութեան հարազատ կողմանը հարազատ ապաւն է, գիտցէք որ՝ այս ժամանակս, թէպէտ բոնութեամբ աւերիչ, մեր կլիմային մէջ, ուր կապրինք այսօր, անզօր է. այս բաղդը Ձեր չնորհն է, եւ այս չնորհը Ձեր փարձառութիւնը. դուք չարունակեցէք Ձեր մեծ գործը առանց 'ի զուր զբաղելու կամ հետամուտ ըլլալու անզօր ժանտախտի մը կոտորածը, զորմէ անշուշտ կը հոգայ Հայ հասարակութիւնը,

Ստորագրեալք

Ա. Զ. Դ.

Ներսէսեան վարժարանիս տարեկան հարցաքննութիւնները աւարտած ըլլալով, պարգեւաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի ներկայ ամսոյս 21 յառաջիկայ կիւրակէ օր, Ս. Եկեղեցւոյ աւարտմանէ անմիջապէս ետքը վարժարանիս սրահին մէջ.

Ուստի քաջայոյս ըլլալով որ որդէսէր ծնողք եւ դպրոցասէր ազգայինք առ 'ի քաջալեր եւ խրախոյս ազգային մանկութեան չը պիտի զլանան մէկ քանի ժամ զոհել, եւ պիտի բարեհաճին իրենց ներկայութեամբը պատուել ու քաջալերել սոյն ազգային հանդէսը. Մնամ անձնուէր վասն դաստիարակութեան զորգացման.

Ներսէսեան վարժ.	Տեսուչ վարժարանիս
19 մայիս 1869	Մէհտէսէս Մ. Քէօմիւրճեան
Բէրա	Ա. քարտուղար Թաղ. խորհրդոյ

ԹԻԽՃԱՐԻԵԼ

	Լոնտրա 1 հոկտեմբեր
Թուրքիա պուրգալը	35 տէն 36
Կիրքա . Ազօֆ պուրգալը	45 տէն 48
Իպրայիլ Մըսըր պուրգալը, հայըր	28 6 տան 29
Իպրայիլ Մըսըր պուրգալը, սոնրատան թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, տուրկուն	
Թուրքիա արբաար	26

ՖՕՆՏՕ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	Լոնտրա . . . .
Ինկլիզ քօնս. գարան.	
Լոնտրա ունումիյէ ալըլը.	
Լոնտրա ունումիյէ գար.	
Թորքա տուրկուն գարանտը	
Վիէննա գամպիօսու	

	Բարիզ . . . .
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու, ալըլար	
» » գարանտը	
Իթալիան ֆօնտօսու ալըլար	
« « գարանտը	
Օսմանլը իսթիգ. (1865) գար.	
Լոնտրա ունումիյէ ալըլը	
« « գար.	
Թորքա զայէմ գավի գարանտը	
Դրէտի Ժէնէրալ Օթօման	

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Մայիս	19	Ախշամ գարանտը . . .	46-21
»	20	Սապահ	———
»	»	Էօյլէ իւզէրինէ	———
»	»	Էօյլէ ալշամը	———
Սաաթ	3 1/2		46 15

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԷՆԻ ՄԱԼԷՐ

Գալաթատա Խէնի-Ճամի գարշուսընտա Մինասեանըն Ամէրիգան մաղազասընտա սաթըլըր նէվ'ինտէն սաչ սուեու, պէյազ սաչլարը սալը ր'էնկինէ թէպտիլ իտիպ, անլէրի աւօրիւլմէքտէն խըլաս իթմէք իչին. տիւշլէրի պէնազլաթմագ իչին սու. վէ Ամերիգալը տօքթօր Այեր նամ թապիպին էօքսիւրիւք վէ կէօյիւս իլլէթի, վէ մասասըլ, վէ բարթմա իչին մուալիճէլէրի. վէ սարարմա խուլասասը. վէ Նիւպէկ նամ թապիպին իճատը օլսուղ ալէ սրզըր էթի խուլասասը. վէ քէզալիք գըշլէք հալըլար, տէօշէմէլիքլէր ֆանէլալար, վէ գալմիր չուհալար վէ հէր ճինս սօպալար, վէ սոպա պօռուլարը, վէ սայիր թագըմլար. վէ ալէթ լամպալար, տուրլիւ թօսֆ չէյլէր, վէ չօճուգ օյունճագլարը, վէ տիւրլիւ մաքինալի սըրընըն էն էյի ճինսլէրի, կէրէք Ֆամիլեալար վէ կէրէք թէրզի վէ գունտուրաճը էմսաֆլարը իչին. Պունլար էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տըրլար.

Տէյվիա նամ թապիպին սրգը վէ սանճը մուալիճէսի տախի մաղազայի մէզքիւրտէ պուլունուր.

Միլան չէհրի 10 ար ֆրանգլըգ իսթիգրազ պիլէթլէրինին պու տէֆա գազանան սէրիլէրի տիր.

228, 796, 1663, 3544, 6348.

Պու պապտէ գիհատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Գօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ Մ. Ճանէթօնուն 16 նումերօ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի.

Սահիպի իմզա, Էվրոպանըն խայլիճէ պանգէրլէրի իլէ ուզլաշարագ աէնէտէ պիրտէն պէշ տէֆաեա գատար չէքիլէն վէ սէրմայէ ու ֆայիզլէրի թէէտիյէ օլունան Ֆրանսա, Ավուսթրիա, Իթալեա, Ռուսիա, Պէլճիգա, Սըրպիա, Սագսօնեա հիւքիւմէթլէրինին իսթիգրազ սէհիմլէրինի կէթիրթմիշ տիր.

Մէզքիւր իսթիգրազ սէհիմլէրի 40 սէնէտէն 60 սէնէյէ գատար միւթէպէրթուպէլ թուղտան մասատա 800 պին ֆրանքտան 1000 ֆրանգա գատար գազանըրլար.

Էօնիւմիւզտէքի Նոյեմպրի 1 տէ Ավուսթրիա հիւքիւմէթինին սէնէտէ պէշ տէֆա չէքիլիր իսթիգրազ բիեանգօ պիլէթլէրի չէքիլէճէք տիր.

Սահիպի իմզա, գազանան պիլէթլէրին գարշըլըգըն պէտէլինի ու ֆագ պիր սզօնթօ իլէ էօտէր.

Պու պապտէ գիհատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, սահիպի իմզանըն Գալաթատա Գօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ Ն. 16 մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի.

Կ. Տ. Ճանէթօ

ՏՕԳԹՕՐ ԲԷԼԷՉ

Ավէլիյամթը ճէրրահի յէ իճրա իթմէքտիգէն, աղըրհան տիշլէրին վէճալարընը (աղըը) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիշլէրի չըգմըշ օլանլարըն տիշլէրինին երէլէրինէ զըհմէթսիզճէ թագըլը վագ օլունմագ կիպի, զաէթէ տիգգաթ օլունմա պիլէ ազըլմամըշ իւզրէ, տիշ գօյմագ վէ տախիլի ֆէմտէ վէ չէնէտէքի եարալ վէ գուրուհ վէ թէզէլ, լիւլիւտէնտանա թէտավի իթմէք, վէ տիշլէրի թագըրթըլթան, եանի եէրլէրինտէ օնալըթ, պիր թարաֆտա տէվրիլտիւկլէրի հալտէ եէրլէրինէ գօյմագ, վէ տախիլի ֆէմի թէմիզլէմէքտէ, վէ բասլանմըշ վէ սիւեահլանմըշ օլան տիշլէրին բա վէ քիմլէրինի չըգարըբ, ճէվհէրի զաթիսինի թէճտիտ իթմէքտէ, վէ աղըըն ֆէնա գօգուլարընը իզալէ իթմէքտէ վէ աթըն վէ լաաթիքտէն զայեթէ լաթիֆ վէ րանա վէ տալայեթլի վէ բաֆիֆ եէմէք եէնիլիրկի վագըթտա պիր զարար ու զիեան վէրմէզ ալէ եէրլի վէ չըգար գօնուր տիշլէր եարմագտա օլան փրիւսլէ թէպիպ տիշճի Մ. Բէլէզ, Պէյօղլունտա Կրավանի սօգաղընտա 2 նումերօտա գեանսի իթմէքտէ վէ ալաֆրանգա սաաթ 6 տան 4 է գատար կէլէն վէ կիտէնլէրէ հիմէլիյամթը բէլքիւէյի իճրա իլէմէքտէ օլուպ, քէնտիսինի կէօրմէք վէ կէթիրթմէք միւրատ իտէնլէր օլուր իսէ օրատան սուալ իթմէլէրի.

ՍԱՀԻՊԻ ԳԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՎԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԽՈԼՏԱ, ՖԷՌՕՔԻԱՐԱՀԱՊՏԱՐԼԱՐ
ՔԻՒԹԱՊՃԻԼԷՐ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ ՆՈՒՄԷՐՕ 467

ԷՆԺԷՔՍԻՕՆ
ՎԻԺԷԹԱԼ Օ ՄԱԹԻԳՕ
ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Բէրսու չէհրի Մաթիգօ աղաճլարը եաբրագլարըյլա թէրթիպ իտիլմիշ օլան մէզքիւր չիրինկա սուեաւնուն թէէսիրի վէ մէնֆաաթը օլ գատար չաբուգ կէօրիւլմիւշ տիւր քի, կօնօրրէ թապիր օլունան, վէ սայիր հէր նէվի պէլ սօուգլուղու իլլէթլէրի հազգընտա բէք ալեա օլմասը իչին, տիւնեանըն հէր թարաֆընտա քէսպի չէօհրէթ իյլէմիշ տիր.

Սէն-բէթէրսպուրկ չէհրի հիւքէմա մէճլիսի, եալընըզ մէզքիւր մուալիճէնին Րուսիա մէմալիքինէ կիրմէսինէ միւսաատէ իյլէմիշ տիր.

Պունլար Տէր սէատէթտէ Մ. Վէլիշ վէ գումբ. վէ կանգիւր պիրատէրլէր, վէ Տէլլասուա, վէ Մ. Ճաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր.

ՄԻԿՐԷՆ, ՄՕ ՏԸ ԹԷԹ, ՆԷՎՐԱԼԺԻ
ԱՆԻՆՏԷ ՍԱԳԼԱՏԸՃԸ ԻԼԱՃ
ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲ. ԿԱՐԱՆՏ

Մէզքիւր իլաճըն նէ մէրթէպէլէրտէ թէեսիրլի օլմասընըն անլաշըլմասը իչին, եալընըզ պիր տէֆա իսթիմալ իթմէք քեաֆի տիր. Եալ ընըզ պիր քաշըգը, չէքէրլի սու իչինէ գօրըշթըրարագ վէրիլտիկինտէ, չօգ քէրրէ էն զիեատէ քէօկին օլան միկրէն վէ եախօտ նէվրալժի նամ պաշ աղըըլարընը տէֆ իտէր.

Պու իլաճ պու իւնվան իլէ, պու սէնէ Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան թապ ու նէշր իթտիրիլէն ֆարմագօբիտէ տէրճ իտիլմիշ տիր.

Պունլար Տէր սէատէթտէ Մ. Վէլիշ վէ գումբ. վէ կանգիւր պիրատէրլէր, վէ Տէլլասուա, վէ Մ. Ճաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր.